

HOTELL OG REISELIV

Historien om Fagernes starter gjerne med Otto Stuve. I 1857 etablerte Stuve skysstasjon på Øvre Nes gård. Senere flyttet han virksomheten til området hvor Fagernes Hotell i dag ligger. På et gammelt foto fra 1882 skimtes hotellene Fagernes og Fagerlund, sistnevnte etablert i 1875. Innbyggertallet var på dette tidspunktet cirka 100.

Ved århundreskiftet ble det gjennomført flere store samfunnsprosjekt på Fagernes, mellom anna ferdigstillinga av Valdresbanen i 1906. Den første bilturisten, nederlanderer Beduin, kom kjørende til Valdres i 1901.

Gründeren Lage Fossheim (1859–1947) foretok en storstilt renovering av Fagernes Hotell rett før århundreskiftet. Dette sto ferdig i god tid før Valdresbanen var ferdig utbygd. Hotellet ble rehabilitert i ny-klassisistisk stil i 1916. I 1946 brant hotellet ned til grunnen.

Hans Martinsen, gründeren fra Odnes, skjønte at dampskipstrafikken på Randsfjorden ville ta slutt når Valdresbanen var ferdig utbygd. Martinsen kjøpte derfor skysstasjonsgarasjen på Odnes, og materialene i garasjen fraktet han til Fagernes. Her satte han opp Elvely Hotell, utbygd som jernbanehotell i 1906.

Hotellene Fagernes, Fagerlund og Elvely representerer en viktig del av Fagernes historie i perioden 1857–1982. Av mindre overnattingssteder som ikke lenger finnes nevnes Næss Pensjonat, Skarpsno Hotell, Bagn Hospits,

Bagges Hotell, Fagernes Ungdomsherberge og turistheimene Solhaug og Sælid. Fagernes Camping har også blitt et flott overnattingsstilbud, særlig etter at man fikk hytter og leiligheter.

Valdresbanen hadde stor betydning for persontrafikken til Valdres fram til nedleggelsen i 1988. Jotunheimens og Valdresruten Bilselskap AS tok etter hvert over større deler av persontrafikken, og i 1969 fikk charterbussene sitt gjennombrudd. Frikjøpet av privatbiler i 1960-årene la grunnlag økning i bilturismen. Siden ble det lørdagsfri på arbeidsplassene og sommerferie for skolebarna, og weekendferie ble etter hvert et begrep.

Fagernes lufthavn, Leirin sto ferdig for rutetrafikk og charterflyging i 1987 og åpnet dermed dørene for en ny og utfordrende reiselivsframtid.

